

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
Testul 7

- **Toate subiectele sun obligatorii.**
- **Se acordă zece puncta din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

SUBIECTUL I**70 de puncte****Citește cu atenție textele de mai jos.****Textul 1**

Ca mediu social, familia reprezintă locul în care copilul este îngrijit, educat, educația în familie precedând-o pe cea instituțională. Copilul, în primii ani de viață este dependent de părinți, iar aceștia nu trebuie să fie preocupați doar de latura fizică a îngrijirii lui, ci să aibă în vedere educația psiho-socială, corelând posibilitățile fizice cu cele psihice.

De familie depinde dirijarea judicioasă a maturizării psihice a copilului. Primele impresii despre lume și viață, despre fenomene din natură și societate, copilul le primește din familie. Astfel, prin comunicarea continuă cu membrii familiei, el își însușește limbajul, care cu timpul devine un puternic instrument al dezvoltării sale psihice. Părinții vor fi atenți la felul cum pronunță copiii cuvintele, le vor corecta vorbirea, le vor îmbogăți vocabularul, îi vor învăța să se exprime corect și coerent. Însușirea vorbirii de către copiii cu cei din jur. Părinții trebuie să acorde o mare atenție întrebărilor copiilor, semn sigur al dezvoltării lor intelectuale, al manifestării active a setei de cunoaștere, al curiozității lor cu privire la originea lucrurilor din jur. În familie copiii își însușesc primele cunoștințe, își formează primele reprezentări și dobândesc experiențe morale. Părinții îi învață de timpuriu pe copii să înțeleagă ce este "bine" și ce este "rău", ce este "permis" și ce este "interzis". Pentru unele fapte și acțiuni, copiii sunt încurajați și laudați, iar pentru altele sunt dojeniți de către părinți.

În educarea copiilor, un rol foarte mare îl are stabilirea unor relații juste între membrii familiei. Ceea ce trebuie să caracterizeze relațiile dintre părinți și copii este stima reciprocă dintre membrii familiei, dragostea părintească rațională față de copii, consecvența și unitatea cerințelor pe care le formulează părinții și ceilalți membri ai familiei față de copii, exemplul personal pe care îl dau cei mari prin atitudinile și faptele lor, încât devin pentru copii un exemplu de urmat. Desigur, părinții își iubesc copiii, le poartă de grijă, muncesc pentru ei și participă la toate bucuriile și supărările lor. Părinții care se manifestă astfel față de copiii lor, îi scutesc de orice efort, le satisfac toate capriciile, nu se bucură de nici un fel de respect și autoritate în fața acestora.

Mai mulți părinți recunosc importanța timpului petrecut cu copiii ca cel mai mare obstacol în educarea corespunzătoare a copiilor, o schimbare a valorilor comparativ cu anul 2016, când alimentația și îmbrăcămintea au fost plasate pe locul întâi. Totuși părinții încă se centrează pe acoperirea necesităților materiale, fiziologice ale copilului mai mult decât pe stimularea intelectuală a acestuia. Ideea că întârzierea în educație duce la întârzieri în dezvoltare a fost acceptată de aproximativ de 2 ori mai mulți respondenți (50% în 2019 comparativ cu 28% în 2016), totuși doar 7% părinți/îngrijitori conștientizează procesul de îngrijire și dezvoltare al copilului ca unul complex și integrativ.

Comparativ cu anul 2016, principala sursă de informare cu privire la educarea copilului tot mai mult este familia, rețeaua socială și mass-media decât literatura specializată și specialiștii. Tații (67%) continuă să se implice cu regularitate în îngrijirea și stimularea copilului mic. Se observă o cunoaștere mai mare a importanței stimulării timpurii a copilului, 66% părinți, în 2019, comparativ cu 44%, în 2016, recunosc necesitatea de a citi, de a se juca și plimba mai mult cu copiii lor. Totuși, doar 28,8% de respondenți le spun sau le citesc copiilor lor povestea de seară în fiecare seară, 51,7% – doar uneori și 19,4% niciodată. Datele studiului din anul 2016 au arătat că 37,4% respondenți citeau copiilor înainte de somn, iar 62,6% - nu. Numai 3 din 4 gospodării aveau cărți pentru copii acasă. Evaluarea asigurării și varietății cărților pentru copii a arătat, la fel, rezultate alarmante: 26,3% nu aveau niciun tip dintre cărțile necesare, 17,9% doar un tip, 48,0% aveau 2-4 tipuri și numai 7,8% erau asigurați la un nivel înalt (peste 4 tipuri).

https://sites.google.com/site/roluleducatiei/rolul-familiei-in-formarea-individului_2019

Textul 2

Domnul Pozzo spune că am devenit mai liniștit pentru că mi-am găsit locul în societate. Acum câțiva ani mă credea capabil de fapte necugetate, cum spunea el. Mai spunea că mi-ar fi adus portocale la școala de corecție, așa cum orice tată i-ar aduce fiului său. Nu-l văd ca pe tatăl meu. Să mă ierte, dar conceptul de tată în povestea mea de viață rămâne oarecum încețoșat... Nu e mai puțin decât un tată, dar nici mai mult, este pur și simplu el, Domnul Pozzo di Borgo, iar acum îi scriu numele cu litere mari de la început până la sfârșit.

Este cel care m-a învățat să citesc. Nu să descifrez, ci să citesc. Cel care m-a ajutat să recuperez o parte din lacunele mele școlare. Înainte să-l cunosc, mă amuzam spunând că am șase clase. Acum am ajuns poate la un an înainte de bacalaureat, nu știu. El este cel care m-a învățat modestia și a fost mult de lucru! Cel care mi-a deschis ochii asupra micilor și marilor burghezi, o lume de extraterestri dintre care puțini sunt în definitiv frecventabili. Este cel care m-a învățat *să reflectez* înainte de a răspunde și chiar înainte de a acționa. Cel care m-a făcut să-mi arunc masca. Cel care mi-a spus: „Da, da, Abdel, ești cel mai tare!”, deși eram atât de puțin convins de asta în pofida a ceea ce pretindeam că sunt. Este cel care m-a crescut și m-a ridicat mai sus. Ca să devin mai bun. Și mi-a asigurat minimul necesar, ca un tată.

Vara trecută i-am dus pe copiii mei la plimbare pe Sena cu vaporeșul. Ne-am așezat printre turiștii care s-au schimbat mult. Erau mulți chinezi, foarte bine echipați din punct de vedere tehnologic, cu aparate frumoase de pe urma cărora puteai obține o sumă frumușică la piața de la Montreuil. Erau și mulți ruși, tipi mult mai solizi decât mine. Abdel Malek îmi puneă întrebări istețe, ca de obicei.

— Tată, ce este clădirea asta? Pare a fi o gară.

Am fost surprins să mă aud vorbind ca din carte:

— În trecut a fost o gară, ai dreptate. Acum este un muzeu. Se numește Orsay. În interior sunt tablouri. Multe tablouri.

Mă vedeam mult prea serios. Nu mă caracteriza. A trebuit să adaug ceva.

— Știi, Abdel Malek, înainte nu existau aparate de fotografiat, de aceea oamenii pictau.

Tot fiul meu mă întreabă în continuare:

— Și podul acela, de ce e tăiat în două?

— Ah... Le Pont Neuf! Este împărțit în două pentru că leagă capătul Insulei Cetății cu cele două maluri ale Parisului.

— Este un cartier pe Insula Cetății? Unul ca Beaugrenelle?

— Păi... Nu, acolo se află Palatul de Justiție! Acolo sunt judecați oamenii și, dacă au făcut prostii, sunt trimiși la închisoare.

Vaporeșul ne-a dus mai departe. Copiii m-au întrebat dacă acesta poate naviga pe mare? Le-am explicat diferența dintre o mare, un fluviu și un râu. Cât despre apa care izvorăște din munți, nu prea eram sigur de mine. Am trecut prin fața sectorului XV și le-am arătat unde locuiam când eram mic ca ei. Erau total indiferenți.

— Și acea statuie, ai zice că seamănă cu Statuia Libertății. Dar ce face, de ce ridică brațul așa?

— Deoarece caută semnal pentru un Black Berry Torch...

Au râs, dar nu m-au crezut. Le-am explicat că tatăl lor nu cunoștea multe lucruri pentru că nu a ascultat învățătoarea la școală.

— Philippe trebuie să știe! Sună-l!

— Domnul Pozzo, da, el trebuie să știe. Domnul Pozzo...

(Abdel Sellou, *Tu mi-ai schimbat viața*)

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat.

2 puncte

reflecta – 1. *vt* (D. corpuri) A produce reflexia luminii incidente, a sunetelor, a fasciculelor corpusculare etc. 2. *vr* (D. unde, raze de lumină etc.) A se întoarce în mediul inițial după ce a întâlnit suprafața de separație a altui mediu. 3. *vr* (Fig) A se răsfărânge. 4. *vt* (Fig) A reda (un sentiment, un fenomen etc.). 5 *vi* A medita profund.

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Procentul taților care se ocupă de îngrijirea copilului mic este:

- a) 61 %.
- b) 65 %.
- c) 67 %.
- d) 76 %.

Răspunsul corect

2 puncte

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Clădirea despre care întreabă Abdel Malek este:

- a) un depozit.
- b) gara Orsay.
- c) muzeul Montreuil.
- d) muzeul Orsay.

Răspunsul corect

2 puncte

4. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Conform studiului din anul 2016 aveau cărți pentru copii acasă:

- a) jumătate dintre gospodării
- b) numai 3 din 4 gospodării
- c) numai 5 din 6 gospodării
- d) o treime dintre gospodării.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Maturizarea psihică a copilului are loc în familie.		
Un studiu din 2016 arată că alimentația și îmbrăcămintea ocupă primul loc în ordinea preferințelor.		
În 2016, 37,4% dintre respondenți citeau copiilor înainte de somn.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Abdel Malek se plimbă cu vaporețul împreună cu copiii săi.		
Statuia seamănă Libertății un Black Berry Torch.		
Copiii cred că domnul Pozzo poate răspunde la orice întrebare.		

6. Explică, în 1-3 enunțuri, rolul familiei în viața copilului, valorificând textul 1. **6 puncte**

7. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, efectul cuvintelor domnului Pozzo asupra naratorului „*Da, da, Abdel, ești cel mai tare!*”, valorificând textul 2. **6 puncte**

8. Explică, în minim 30 de cuvinte, prin ce se aseamănă cele două texte.

6 puncte

9. Menționează un aspect care te-a impresionat în textul 2, motivându-ți alegerea în 30 – 50 de cuvinte. 6 puncte

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

- a) „în-chis-oa-re”, „ta-blo-uri”, „ext-ra-te-re-ștri”.
- b) „ba-ca-la-u-re-at”, „so-ci-e-ta-te”, „des-ci-frez”.
- c) „sem-nal”, „tab-lo-uri”, „ex-tra-te-reș-tri”.
- d) „soci-e-ta-te”, „în-chis-oa-re”, „de-sci-frez”.

Răspunsul corect

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Părinții nu trebuie să fie preocupați doar de latura fizică ... îngrijirii copiilor.

- a) al.
- b) ai.
- c) a.
- d) ale.

Răspunsul corect

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Aveau aparate frumoase de pe urma ... puteai obține o sumă frumoasă.

- a) căreia.
- b) căror.
- b) căruia.
- d) căroră.

Răspunsul corect

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Acolo ... judecați oamenii și, dacă ... prostii, sunt trimiși la închisoare.

- a) este, a făcut.
- b) sunt, a făcut.
- c) sunt, au făcut.
- d) este, au făcut.

Răspunsul corect

3 puncte

5. Extrage din fragmentul următor un verb auxiliar și un verb la mod nepersonal: „Copiii m-au întrebat dacă acesta poate naviga pe mare?”

4 puncte

verb auxiliar _____

verb la mod nepersonal _____

6. Rescrie secvența „*Tot fiul meu mă întreabă în continuare*”, modificând numărul verbului.

4 puncte

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „*Părinții trebuie să acorde o mare atenție întrebărilor copiilor, semn sigur al dezvoltării lor intelectuale.*”

4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Verbul <i>să acorde</i> este la modul imperativ.		
Substantivul <i>copiilor</i> este complement indirect.		
În text există patru substantive în cazuri diferite.		
Cuvântul <i>lor</i> este pronume posesiv.		

8. Redactează un text descriptiv despre familie de minim 30 de cuvinte în care să folosești trei adjective din textul 2, care să stea lângă verbe copulative diferite, pe care le vei sublinia.

8 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura maghiară sau din cultura altor popoare. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

Notă! Pentru operele reprezentative din cultura maghiară sau din cultura altor popoare vei scrie titlul în limba română.

Imaginează-ți că tocmai ți s-a îndeplinit o dorință.

Scrie o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți dorința și modul în care ți s-a îndeplinit, incluzând o secvență narativă și una descriptivă. Data redactării jurnalului este 22.02.2022.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 20 horizontal lines for text entry.